

Lausunto

24.04.2025

Asia: VN/22356/2024 ja VN/22354/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi ja valtioneuvoston asetukseksi asbestityötä ja työsuojelun ammattipätevyyttä koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviran lakisääteinen tehtävä on ohjata terveydensuojelulain (763/1994) ja sen nojalla annettujen säännösten toimeenpanoa ja valvontaa. Yksi tällaisista on sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista ja ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) eli niin sanottu asumisterveysasetus, jossa sisäilman asbestikuitujen pitoisuudelle on määritelty sama raja-arvo kuin nyt muutoksen kohteena olevaan valtioneuvoston asetukseen asbestityön turvallisuudesta ehdotettu altistumisen raja-arvo.

Asumisterveysasetuksen 4 §:n 3 momentin mukaan toimenpiderajan ylittymistä arvioitaessa on tehtävä mittaus- tai näytteenottotapahtumaa ja jatkoanalyysiä koskeva epävarmuustarkastelu. Toimenpideraja ylittyy, jos asetuksessa tarkoitettujen altisteiden numeeriset arvot ylittyvät mittausepävarmuus huomioon ottaen. Valvira on ohjauskäytännössään vakiintuneesti katsonut, että asbestin toimenpiderajan ylittymisen arvioinnissa on huomioitava epävarmuustekijä tiukemmin kuin muutoin on ohjeistettu asumisterveystutkimuksissa tehtävän, koska asbestin tiedetään olevan kiistatta terveydelle haitallinen aine. Asbestin ilmanäytteen tehtävänä on varmentaa, ettei ilmassa ole asbestia. Jos mittaustulos lisättynä mittausepävarmuudella (mittausepävarmuus ja Poissonin 95 %:n vaihteluväli) ylittää asetuksessa annetun rajan asbestin ilmapitoisuudelle, katsotaan toimenpiderajan ylittyvän. Tällöin on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin lähteen selvittämiseksi ja tilanteen korjaamiseksi.

Valvira pitää tärkeänä, että myös työsuojelulainsäädännön puolella asbestin mittausepävarmuus huomioitaisiin vastaavalla tavalla kuin asumisterveysasetuksessa ja siitä annetussa Valviran soveltamisohjeessa (dnro 2731/06.10.01/2016). Tämä vähentäisi terveysriskin toteutumisen todennäköisyyttä ja yhdenmukaistaisi tulosten tulkintaa. Muilta osin Valviralla ei ole asiasta lausuttavaa.

Peippo Taru
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira